

1 בעבודתו בלימוד התורה וקיום המצוות, מ"מ, כשנעשה "ברי' חדשה", מתחדשת עבודתו בלימוד התורה
 2 וקיום המצוות, "בכל יום . . . חדשים".

3 [ויש לומר שמצד מעלת החידוש שנעשה ע"י השינה שייך ענין זה לישראל דוקא, ואעפ"כ, נעשה
 4 גם בטבע אוה"ע ההכרח דשינה, כדי שלא תהי' נתינת מקום לומר שיש מעלה לאוה"ע לגבי בני"י שאינם
 5 זקוקים לשינה⁴⁹].

6 וכיון שגדר ה"חידוש" כשלעצמו מחייב (ע"פ שכל⁵⁰) הקדמת ההפסק, כי ללא הפסק לא שייך חידוש
 7 [ואין זה דומה לירידה צורך עלי', שגדר ה"עלי" כשלעצמו אינו מחייב הקדמת הירידה, ואדרבה, ירידה
 8 ועלי' הם הפכיים זמ"ז], הרי ההפסק בעבודתו (מצד טבע הבריאה) הוא חלק מעבודתו לשמש את קונו
 9 באופן של חידוש.

10 ז. ויש לומר שזהו גם טעם והסבר להכלל דירידה צורך עלי':
 11 כאשר עבודת האדם היא באופן של עלי' תמידית, לא ניכר (כל כך) החידוש שבענין העלי', והרי
 12 עלי' מדרגא לדרגא היא סדר הרגיל בעבודה, "מעלין בקודש", היינו, שהעלי' ברגע זה היא בהמשך אחד
 13 לעליות שלפניו. משא"כ לאחר הפסק בעליות (ע"י הירידה), אזי ניכר ומודגש ביותר החידוש שבענין
 14 העלי'.

15 ומצד החידוש שבעלי' הבאה לאחר הפסק דהירידה – נעשית גם העלי' עצמה באופן נעלה יותר.
 16 ועד"ז בהתחדשות בלימוד התורה (בכל יום יהיו בעיניך חדשים) – בנוגע לחידושי תורה⁵¹:

17 נוסף לכך שבירור ההלכות בתורה נעשה ע"י התחנות דוקא⁵², הרי, עיקר הריבוי דחידושי תורה
 18 נעשה בזמן הגלות דוקא, מתחיל מהריבוי והאריכות דגמרא (ובפרט תלמוד בבלי, "במחשכים הושיבני זה
 19 תלמודה של בבל"⁵³) לגבי הקיצור דמשנה, עד לתכלית הריבוי דחידושי תורה שניתוסף בדורות
 20 האחרונים שבסוף זמן הגלות – כי, מצד גודל הירידה דהחושך כפול ומכופל שבעקבתא דמשיחא, מודגש
 21 יותר החידוש בכללות עבודתם של ישראל, כולל ובמיוחד הכח לחדש בתורה, וחידושים נעלים ביותר
 22 (וע"ד ההוספה בתורה באופן ד"כפלים לתושי" בלוחות שניות⁵⁴ לאחר הקדמת הירידה דשבירת הלוחות
 23 ראשונות⁵⁵).

כנגדו, היינו, שלימודו של האדם קודם ללימודו של הקב"ה, והקב"ה קורא ושונה (שחזור על לימודו של האדם*). (52) וכמארו"ל שהקב"ה אומר למלאכי השרת "אני ואתם נלך אצל ב"ד של מטה כו" (דבר"ר פ"ב, יד. וראה שמו"ר פט"ו, ב). – וראה אגה"ק סכ"ו: "העליונים אין בהם כח לברר ולהעלות מהשבירה שבקליפת נוגה ("שהקליפות שולטים עליהם ומעלימים חכמת התורה כו") אלא התחנות לבד, לפי שהם מלובשים בגוף חומרי משכא דחויא מקליפת נוגה והם מתישים כחה בשבירת התאוות ואתכפיא ס"א . . . ולכן באים העליונים לשמוע חידושי תורה מהתחנות מה שמחדשים ומגלים תעלומות חכמה שהיו כבושים בגולה עד עתה".

(53) סנהדרין כד, א.

(54) שמו"ר רפמ"ו.

(55) ועפ"ז יומתק ש"אלה הדברים" "הן דברי תוכחות** . . . והזכרים ברזו מפני כבודן של ישראל" (פרש"י ויש פרשתנו) – מעלת החידוש בתורה ("אלה הדברים") לאחר הקדמת הירידה דהענינים הבלתי-רצויים שנתהפכו לטוב עד שלא נשאר אלא רמז בלבד, שי"ל שענינו העילוי דאתהפכא (וראה הערה הבאה).

(49) וע"פ האמור שיש מעלה בענין השינה שעי"ז נעשה החידוש – נעשה זה גם אצל אוה"ע בשביל ענין הבחירה (ראה סה"מ תרנ"ו ס"ע שיט. ועוד).

(50) ולהעיר, שמצד יכלתו ית', שהוא כל יכול, אפשרית הבריאה באופנים רבים, ושלא ע"פ כללי השכל כו', ועד לאופן של "נמנעות" – "חידוש" ללא הקדמת הפסק. אבל, עלה ברצונו ית' (בבחירתו החפשית כביכול) ש"כל מה שאפשר להיות ע"פ השכל . . . יהי' ע"פ השכל כו" (סה"מ תרנ"ח ע' קכ. וראה בארוכה סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 134 ואילך), ובודאי – לא באופן של "נמנעות".

(51) ושייך גם להענין דבכל יום יהיו בעיניך חדשים – כי, הענין ד"חדשים" הוא מפני שכל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו, וכיון שלימודו של הקב"ה הוא בודאי באופן של הוספה וחידוש לגבי התורה שלפניו (ולא רק שחזור ולומד התורה שלמד לפניו, שאינו זקוק לכך כיון שהלימוד שלפניו הוא נצחי, כמ"ש "ודבר אלקינו יקום לעולם ודבריו חיים וקיימים לעד"). עכצ"ל, שגם לימודו של האדם הוא באופן של הוספה וחידוש על מה שלמד לפניו (ובפרט ש"הקב"ה קורא ושונה

(* לאחר הקדמת הלימוד באופן של ביטול – "תען לשוני אמרתך", "שהתורה היא אמרתך. אלא שלשוני תען, כעונה אחר האומר מה שהוא אומר" (תו"א יתרו טו, ב).

(** כולל גם התוכחה על חטא העגל שבגללו היתה שבירת הלוחות.